

Publikácia ako významná študijná pomôcka je základným a prvým uceleným materiálom pre štúdium sociológie práva na Právnickej fakulte Univerzity Komenského. Poskytuje dôležité a najnovšie poznatky zo všeobecnej sociológie a sociológie práva. Obsahuje prehľad hlavných smerov sociologického myslenia, sociológie ako vedy, ktorá sa intenzívne rozvíja v 19. a 20. storočí a súčasne vyznačuje komplementárny prístup pri výklade základných problémov sociológie práva od jej vzniku až po najmodernejšie ponímanie fungovania práva a utvárania právneho vedomia v občianskej spoločnosti.

Učebnica je rozdelená do piatich kapitol. V prvej kapitole a prvej časti *Historický vývoj sociologického myslenia ako zdroja sociológie a vzniku sociológie práva* je rozvedený vývoj sociologického myslenia v práve a sociologické poňatie štátu.

V druhej časti *Sociológia a právo* sú vyznačené smery v sociológii od naturalistického, psychologického, sociologického až po empirický. Veľký význam pre sociológiu práva má rozvedenie teórií v jednotlivých smeroch a ich významných predstaviteľov.

Tretia časť je zameraná na *Historický vývin sociológie práva* vo všetkých troch štádiách vývoja až po zakladateľa a hlavného predstaviteľa európskeho sociologického hnutia.

Štvrtá časť *Najvýznamnejšie teórie a smery sociológie práva* rozoberá teóriu voľného práva, záujmovú jurisprudenciu, sociologickú jurisprudenciu, americký právny realizmus a behaviorálnu jurisprudenciu. Zároveň je v tejto časti venovaná pozornosť predmetu skúmania sociológie, sociológie práva a verejnej mienky.

V druhej kapitole je učebná pomôcka zameraná na základný sociologický pojem spoločnosť. Veľmi presne je tu definovaná spoločnosť ako zložitý systém zoskupenia ľudí, fungovania organizácií a inštitúcií, postavenie práva v spoločnosti a neprávne normatívne systémy. Významnú časť tvorí rozpracovanie právneho vedomia, jeho štruktúry, postojov k právu a funkcie práva. V rámci fungovania sociálneho systému majú dôležité postavenie aj politické strany, politický systém a volebná demokracia. Sociálna štruktúra a sociálna stratifikácia spoločnosti sú taktiež dôležitými prvkami v riadiacej funkcii štátu a úzko súvisia s právnou kultúrou.

Tretia kapitola je zameraná na *Sociálne skupiny*, typológiu skupín, pospolitosti, rodinu, mládež, globálne spoločenské skupiny a v súčasnosti veľmi negatívny jav extrémizmus a terorizmus a jeho hnutia. V poslednom bode tejto kapitoly sú rozvedené základné vzťahy, väzby, interakcie – spoločenský styk a spoločenský vzťah, bez ktorých nemôže existovať fungovanie skupín a spolužitie ľudí v sociálnom systéme.

V štvrtej kapitole *Sociologické problémy osobnosti* autorky venovali veľkú pozornosť definícii pojmu osobnosť, štruktúre osobnosti, manipulátorským typom osobnosti, deviácii osobnosti, sexuálnej deviácii, hodnotovej orientácii osobnosti, ako aj sociálnej deviácii a jej klasifikácii.

Piata kapitola je zameraná na *Základné sociologické pojmy*. Tu sa nachádza výklad sedemdesiatich základných sociologicko-právnych pojmov, ktoré na základe definícií tvoria významnú časť tejto ucelenej pomôcky. Dotýkajú sa tých problémov tak v pozitívnom, ako aj v negatívnom zmysle, ktoré existujú v našej súčasnej spoločnosti a z ktorých niektoré študenti Právnickej fakulty Univerzity Komenského aj riešia ako výskumné úlohy.

Šiestou kapitolou je *Sociologicko-právny výskum*. Tu sa študenti môžu veľmi seriózne oboznámiť s postupom konkrétneho sociologicko-právneho výskumu od vypracovania projektu cez druhy výskumu, metódy, techniky výskumu, výberu vzorky až po spracovanie výskumného materiálu do záverečnej správy.

Predkladaná učebná pomôcka je významným dokumentom pri štúdiu sociológie práva, kde sa študenti môžu veľmi precízne zorientovať v základných sociologicko-právnych pojmoch, ktoré potrebujú nielen pri štúdiu sociológie práva, ale aj v praxi pri výkone svojho budúceho povolania. Táto publikácia iste zaujme aj tých študentov, ktorí študujú všeobecnú sociológiu a sociológiu práva na iných odboroch vysokých škôl.

Branislav Fridrich